

**ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ З НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВЕ ПРАВО»
для студентів IV курсу юридичного факультету**

Підсумковий контроль - екзамен

Змістовий модуль I.

Фінансова діяльність держави. Предмет і метод, система, джерела і наука фінансового права. Бюджетне право і бюджетна система України. Бюджетний процес в Україні.

Тема 1. Фінансова діяльність держави. Правові засади фінансової діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

1. Поняття фінансів.
2. Роль та значення фінансів в умовах демократичного суспільства.
3. Функції фінансів.
4. Поняття фінансової діяльності держави.
5. Конституційні основи фінансової діяльності.
6. Принципи, методи та форми здійснення фінансової діяльності.
7. Поняття і види фінансових актів. Значення фінансово-правових актів.
8. Фінансова система України та її склад.
9. Єдність фінансової системи України.
10. Система та правове становище державних органів, які здійснюють фінансову діяльність в Україні.
11. Методи роботи і задачі фінансово-кредитних органів.
12. Роль Міністерства фінансів в нових умовах господарювання.

Тема 2. Предмет і метод, система, джерела і наука фінансового права.

1. Предмет фінансового права.
2. Поняття фінансового права.
3. Місце фінансового права в системі права.
4. Роль фінансового права у здійсненні задач та функцій держави.
5. Система, принципи та джерела фінансового права.
6. Питання фінансового права в Конституції України.

Тема 3. Фінансово-правові норми та фінансово-правові відносини.

1. Фінансово-правові норми, їх загальна характеристика.
2. Види та зміст фінансово-правових норм.
3. Структура фінансово-правової норми.
4. Фінансово-правові відносини, поняття, зміст.
5. Класифікація фінансово-правових відносин.
6. Суб'єкти фінансового права.
7. Способи правового захисту законних інтересів суб'єктів фінансово-правових відносин.
8. Методи фінансового права.
9. Основний метод фінансово-правового регулювання.
10. Поєднання методів переконання та примусовості в фінансовому праві.

Тема 4. Правове регулювання фінансового контролю в Україні.

1. Поняття, значення і задачі фінансового контролю.

2. Роль фінансового контролю в боротьбі за дотриманням режиму економії, за раціональне та ефективне використання державних грошових коштів.
3. Види фінансового контролю.
4. Повноваження Державного казначейства України у сфері фінансового контролю.
5. Контрольне управління Президента як орган фінансового контролю.
6. Повноваження Рахункової палати при здійсненні фінансового контролю.
7. Пробірна палата України і сфера її діяльності при здійсненні фінансового контролю.
8. Контроль фінансово-кредитних органів.
9. Аудиторський фінансовий контроль, його сутність, значення.
10. Методи фінансового контролю.
11. Ревізія як основний метод фінансового контролю.
12. Класифікація ревізій.
13. Значення акту ревізії.

Тема 5. Бюджетне право і бюджетна система України.

1. Поняття бюджету та його роль у виконанні функцій суверенної держави.
2. Державний бюджет - основний фінансовий план держави.
3. Роль бюджету в нових умовах господарювання.
4. Структура доходної та видаткової частини Державного бюджету України.
5. Поняття бюджетного права.
6. Предмет та джерела бюджетного права.
7. Бюджетні правовідносини.
8. Класифікація бюджетних правовідносин.
9. Суб'єкти бюджетного права.
10. Поняття та основні принципи бюджетного устрою України.
11. Бюджетна система та її склад.
12. Склад доходів та видатків бюджету.
13. Принципи і порядок розподілу доходів і видатків між окремими видами бюджетів. Система твердо закріплених та регулюючих доходів.
14. Поняття бюджетного регулювання. Методи бюджетного регулювання: процентних відрахувань, дотації, субвенції, субсидії.
15. Поняття бюджетної резолюції, її призначення.

Тема 6. Бюджетні повноваження України й органів місцевого самоврядування.

1. Бюджетні права держави, Автономної Республіки Крим та місцевих рад.
2. Роль місцевих рад у керівництві та контролі за виконанням місцевих бюджетів.
3. Взаємовідносини органів внутрішніх справ з різними ланками бюджетної системи.

Тема 7. Бюджетний процес в Україні.

1. Поняття та правові основи бюджетного процесу в Україні.
2. Принципи бюджетного процесу.
3. Бюджетна класифікація.
4. Стадії бюджетного процесу.
5. Порядок складання, розгляду та затвердження бюджету.
6. Стадії виконання бюджету.
7. Контроль за виконанням бюджету.
8. Порядок складання та затвердження звіту про виконання бюджету.
9. Відповідальність, що передбачена чинним законодавством за порушення бюджетного законодавства.

Змістовий модуль II.

Правовий режим державних цільових позабюджетних фондів. Податкове право. Правові основи державного кредиту. Правове регулювання державних видатків та бюджетного фінансування в Україні.

Тема 8. Правовий режим державних цільових позабюджетних фондів.

1. Поняття цільових фондів коштів.
2. Класифікація цільових фондів коштів.
3. Соціальні фонди коштів.
4. Види соціальних фондів коштів.
5. Правові засади організації та діяльності Пенсійного фонду України.
6. Платники збору та ставки збору на обов'язкове пенсійне страхування.
7. Порядок правового забезпечення загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
8. Розміри допомоги по безробіттю.
9. Правові засади функціонування фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.
10. Правові гарантії у сфері соціального захисту та реабілітації інвалідів.

Тема 9. Правове регулювання доходів держави та органів місцевого самоврядування.

1. Поняття та види державних доходів.
2. Правові основи їх встановлення та стягнення.
3. Централізовані та децентралізовані державні доходи.
4. Система доходів Державного бюджету України.

Тема 10. Податкове право.

1. Податки, їх поняття та роль.
2. Податкова система України.
3. Загальнодержавні та місцеві податки.
4. Податкове право, його джерела.
5. Податкові правовідносини.
6. Суб'єкти податкового права.
7. Об'єкти оподаткування.
8. Захист прав суб'єктів податкових правовідносин.
9. Класифікація податків.
10. Прямі та непрямі податки.
11. Податки з юридичних осіб.
12. Податки з фізичних осіб.
13. Податки, які стягуються як з юридичних осіб, так і з громадян.
14. Відповідальність за порушення податкового законодавства.

Тема 11. Правові основи державного кредиту.

1. Поняття та значення державного кредиту.
2. Державний внутрішній борг України.
3. Форми державного внутрішнього боргу.
4. Особливості фінансових правовідносин у сфері державного кредиту.
5. Правове регулювання державних позик, їх класифікація.
6. Обслуговування державного внутрішнього боргу.
7. Заходи держави щодо погашення внутрішнього державного боргу.

Тема 12. Правові засади страхової діяльності в Україні.

1. Поняття страхування.

2. Суть і функції страхування.
3. Основні галузі і види страхування.
4. Майнове та особисте страхування.
5. Страхування відповідальності та перестраховання.
6. Добровільне та обов'язкове страхування.
7. Організація страхування в Україні.
8. Правовий режим функціонування Української державної страхової комерційної організації.
9. Класифікація фінансово-правових взаємовідносин у сфері страхування.

Тема 13. Правове регулювання державних видатків та бюджетного фінансування в Україні.

1. Поняття витрат держави, їх характерні особливості та принципи фінансування.
2. Особливості витрат держави в нових умовах господарювання. Поняття та принципи бюджетного фінансування.
3. Основні принципи, методи та джерела фінансування галузей економіки.
4. Порядок фінансування промисловості та капітальних вкладень. Титульні списки, їх зміст. Проектно-кошторисна документація. Джерела фінансування капітальних вкладень. Банківський контроль у капітальному будівництві.
5. Фінансування капітального будівництва та капітального ремонту в системі органів внутрішніх справ.
6. Поняття та сутність кошторисно-бюджетного фінансування, принципи та об'єкти фінансування.
7. Кошторис як основний фінансовий план витрат бюджетної установи.
8. Правове значення кошторису витрат бюджетної установи та її утримання, порядок розробки та застосування.
9. Кошторис бюджетної установи, його зміст і правове значення. Види кошторисів витрат.
10. Порядок фінансування соціально-культурних заходів і соціального захисту населення.
11. Порядок фінансування охорони здоров'я та фізичної культури.
12. Порядок фінансування оборони держави.
13. Порядок фінансування органів законодавчої та виконавчої влади.

Тема 14. Правові засади банківської діяльності в Україні.

1. Поняття та значення банківського кредиту.
2. Принципи банківського кредитування. Види та форми банківського кредиту.
3. Система кредитних органів.
4. Банківська система України.
5. Національний банк України, його статус та функції.
6. Комерційні банки, їх види та класифікація. Правова природа взаємовідносин комерційного банку і клієнта в кредитних правовідносинах.
7. Кредитний договір, його сутність, зміст та значення.
8. Порядок створення комерційних банків. Порядок відкриття рахунків у банках.
9. Правові форми безготівкових розрахунків. Відповідальність банків та їх клієнтів за порушення розрахункової дисципліни.

Тема 15. Правові основи валютного регулювання.

1. Поняття валюти та валютних цінностей.
2. Поняття валютної операції. Правовий режим валютних операцій.
3. Ліцензування валютних операцій комерційних банків.

4. Порядок надання ліцензій на здійснення операцій з валютними цінностями, їх види.
5. Загальні положення про розрахунки в іноземній валюті на території України.
6. Правила здійснення операцій з купівлі та продажу іноземної валюти готівкою.
7. Операції з продажу валюти на міжбанківській валютній біржі.
8. Валютний контроль та органи, які його здійснюють.
9. Види відповідальності за порушення валютного законодавства.